

موسیقی در ایران از پیشدادیان تا ساسانیان

تاریخ برای همه (۴)

بابک محمدی

تهران، ۱۳۹۷

سرشناسه: محمدی، بابک، ۱۳۶۳

عنوان و نام پدیدآور: موسیقی در ایران از پیشدادیان تا ساسانیان /

بابک محمدی.

مشخصات نشر: تهران: مهرراوش، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.

فروست: تاریخ برای همه ۴.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۱۹-۳۷-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: موسیقی ایرانی -- تاریخ و نقد

Music, Iranian -- History and criticism

رده‌بندی کنگره: ۸۱۳۹۷ م ۳/م ۳۷۵۶ ML

رده‌بندی وی: ۷۸۹/۰۹

شمار ثبت‌نام: ۵۲۱۹۰۱۹ ملی

موسیقی در ایران (از پیشدادیان تا ساسانیان)

بابک محمدی

ناشر: مهرراوش

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: نسیم

قیمت: ۱۲ هزار تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۱۹-۳۷-۲

Email: mehrravash@yahoo.com

تلفن انتشارات: ۶۶۹۷۳۸۲۲

Babak.mohmmadi84@gmail.com

فهرست

۷.....	سخن نخست.....
۱۱.....	مقدمه.....
۱۳.....	موسیقی در ایران از پیشدادیان تا ساسانیان.....
۱۹.....	کهن‌ترین آثار شعر و موسیقی اریائیان.....
۲۱.....	موسیقی دوره‌ی پیشدادیان.....
۳۱.....	موسیقی دوره‌ی هخامنشیان.....
۳۴.....	ابزار موسیقی در دوره هخامنشی.....
۳۷.....	ساسانیان و شعر و موسیقی.....
۴۲.....	موسیقی‌دانان عصر ساسانی.....
۴۳.....	داستان آشنایی خسرو پرویز با باربد.....
۴۹.....	آشنایی با مفاهیم و ابزار موسیقی.....
۴۹.....	پیدایش موسیقی.....
۵۰.....	پیدایش کلمه‌ی موزیک.....
۵۰.....	پیدایش نُت.....
۵۱.....	انواع سازهای جهانی.....
۸۵.....	ساختار سازهای کوبه‌ای.....
۹۲.....	ارتباط روانشناسی و موسیقی.....

سخن نخست

گر ذوق نیست ترا کز طبع جانوری

دیر زمانه‌ست که گریس به مخالفت با نوای خوش موسیقی، سخنانی می‌گویند:

و خویش را رنجی دارید، گروهی سرمست و جان افشان در بزم سماع بزرگ جهان، پای می‌کشند و غرق در جذبه و شوق از اینهمه بزرگی آفرینش، با آواز باد و رقص رقص و زمزمه‌ی جویبار و جامه‌درانی گل و جان‌فشانی بلبل و جنبش و غرش موج، هریاه و همراز می‌شوند. گفتار را با داستانی از پیر شیراز، سعدی آغاز می‌کنم که در سفری، با پیادگان سرمست، گاهی نغمه‌ای می‌خواندند و عابدی که منکر موسیقی بود.

وقتی در سفر حجاز، طایفه‌ای جوانان صاحب‌دل، همدم من بودند و هم‌قدم. وقت‌ها زمزمه‌ای بکردندی و بیتی محققانه گفتندی.

(شخصی) در سیل، منکر حال درویشان بود و بی‌خبر از درد ایشان. تا برسیدیم به خیل بنی هلال... کودکی سیاه از حی (محلّه) عرب به درآمد و آوازی بر آورد که مرغ از هوا درآورد.

مقدمه

داستان موسیقی ایران، داستانی است پر از فراز و نشیب و در این میان آنچه ما را به مبداء پیدایش این هنر نزدیک می‌کند کشف نی‌های استخوانی سرطی و سراره‌های قبل از میلاد است که در نوع خود ابتدایی‌ترین و اولین نمونه‌ی سازهای موسیقی محسوب شود، شادروان حسن مشحون معتقد است، از زمانی که بشر توانست انفعالات درونی خود را به وسیله صدا نمایش دهد و زان را از صداها، منظم و مختلف طبیعت به دست آورد، موسیقی را بوجود آورد زیرا جهان پر از اصوات است و عالم خلقت بر توازن و انتظام استوار است. چون تشخیص موزون از غیر موزون در طبیعت بشر است، و هر چهر موزون مطابق طبع انسان است. آواز، رقص، شعر که هر سه موزونند، مورد پسند بشر؛ از همان دوران قدیم به صورت آداب و رسوم جزو زندگی ممال دنیا درآمدند؛ با پیشرفت تمدن و با اختراع آلات و ادوات موسیقی، بشر از نواهایی که در ذهنش حالت دلپذیر ایجاد می‌کرد تقلید نمود و با سرودهای مذهبی به نیایش رب‌النوع‌ها پرداخت و موسیقی را رکن اصلی دین قرار داد و از رقص و آوازهای ضربی و غیر ضربی در جشن و سرور و مراسم مذهبی خود استفاده نمود. پس ریشه موسیقی به عهد

کهن ارتباط دارد، موسیقی صوتی با سخن به وجود آمده است و در واقع همان روزی که انسان توانست برای نخستین بار خوشی‌ها و رنج‌های خود را با صدا نمایش دهد، مبدا موسیقی است.